

Kazatel: Josef Hurta

Písňe: 61, 673, 406, 714

Čtení: Ž 45

Text: Gn 12, 1

I řekl Hospodin Abramovi: "Odejdi ze své země, ze svého rodiště a z domu svého otce do země, kterou ti ukážu."

Má-li začít něco nového, musí něco starého skončit. To říká bible už na začátku ve slovech ustanovení manželství: „Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě“. I manželství vzniká opuštěním. Vyjitím z rodného domu. Kdo se neodpoutá od závislosti na svých rodičích, kdo nedospěje, neosamostatní se a nepřijme vlastní odpovědnost, těžko bude své manželce dobrou oporou.

Stejně tak Abram musí opustit vše, v čem vyrostl, v čem byl vychován a co se v mládí naučil. Jen tak se stane požehnáním pro druhé. Často si myslíme, že nejlepší výbavu pro život získá člověk ve své rodině, ze svých kořenů, z tradic, ve kterých vyrostl a co přijal už jako dítě. Jenže, jak říká Zdeněk Svěrák v pohádce Lotrando a Zubejda: „Ne všechny rady rodičů bývají moudré.“

Ano, jistě známe z knihy Přísloví verše jako: „Můj synu, poslouchej otcovo kárání a matčíným poučováním neopovrhuj.“ (Př 1, 8) nebo třeba: „Syn otcovým káráním zmoudří.“ (Př 13, 1) To jistě za určitých okolností platí, ale rozhodně ne absolutně. Moudrý člověk se poučí i z chyb svých rodičů a svůj život si organizuje na základě vlastní odpovědnosti.

Abram vyrostl v rodině svého otce Teracha ve starověké Mezopotámii. V samotné bibli existuje dvojí různá datace Abramova odchodu. Podle jedné odešel až po otcově smrti, podle druhé už za jeho života, což ještě výrazněji vyjadřuje obtížné zpřetrhání svazků. Biblické vyprávění zdůrazňuje náročnost oproštění se od minulosti třemi soustřednými kruhy: Opuštění země, opuštění rodiště a opuštění otcova domu.

Země, národ, území byly ve starověku pokládány za oblast spravovanou určitými božstvy. Dnes bychom možná mluvili o státním zřízení, národní mentalitě, místní kultuře a zvycích. Opuštění svou zem by znamenalo opustit zaběhané zvyklosti, něco, s čím automaticky počítáme že funguje, právní jistoty a nároky.

Opuštění rodiště znamená zpřetrhání sociálních vazeb. Opuštění důvěrně známého prostředí, opuštění přátel a známých, ztráta předvídatelného chování lidí okolo mě. Opuštění toho, do čeho jsem se narodil a v čem jsem vyrostl.

A nakonec opuštění otcovského domu, opuštění toho, co mi předali rodiče, co mi možná podvědomě přešlo do krve, v čem jsem byl vychován, ať už dobře nebo špatně.

Proč Hospodin požaduje po Abramovi něco tak těžkého? Proč to všechno musí opustit? Protože jinak se nepohne z místa. Abram potřebuje získat odstup od své minulosti. Potřebuje získat kritický nadhled nad tím vším, co dosud pokládal za jedinou možnost, za jedinou pravdu. Aby se mohl stát ve světě požehnáním, nesmí se cítit svázaný s rodinnou tradicí, nesmí se vymlouvat na to, že tak byl vychován, že takhle se to u nich doma dělalo, nesmí si v sobě dál hýčkat pocity křivdy a traumata z dětství, musí nechat ležet na svém místě všechnu zátěž z minulosti, musí si umět přiznat, že uctívání Měsíce jako božstva bylo dost pošetilé, a že Hospodin zřejmě jako Měsíc nevypadá. Bez tohoto kritického nadhledu se dál nepohne a jeho život nebude požehnaný. Abram se má rozejít se vším, co bylo dosud náplní a smyslem jeho života. Jen tak se stane praotcem Božího lidu – církve, která se bude moci k němu odkazovat opět jen tehdy, když bude schopna stejného vyjití ze zvyklostí tohoto světa a bude upínat svůj zrak k budoucnosti namísto nostalgického ohlížení se na slavnou či neslavnou minulost.

Začal jsem dnes poukazem na slova ustanovení manželství, které také začíná opuštěním rodného domu. Už ve Starém zákoně je ovšem za jistý druh manželství pokládán vztah mezi Bohem a jeho lidem. Církev je Pánovou nevěstou už v knize žalmů. V Žalmu 45 jsme četli: „Slyš, dcero, pohleď, nakloň své ucho, zapomeň na svůj lid, na otcův dům, neboť král zatouží po tvé kráse; je to tvůj pán a jemu se klaněj... Namísto otců, budeš mít syny.“

Není to tak dávno, co se i naše církve vzhlížela spíše ve své minulosti, chlubila se svými dějinami a otcové víry byli jejím vzorem. O své syny se moc nestarala a počítala s nimi tak nějak automaticky. Měla za to, že se bude dál ubírat známou krajinou a nebude potřeba nic opouštět ani nic měnit.

S ničím takovým ale nemohl počítat Abram. Dostal pouze příkaz opustit svou minulost. Ani nemohl automaticky předpokládat, že se nějak životem protluče a svými silami si zajistí budoucnost. On jde do neznámé země s neplodnou ženou a jediné, na co se může spolehnout je Boží zaslíbení. Je jako učedníci, kteří opustili své lodě a sítě a šli za Ježíšem.

Milí přátelé, známé přísloví o tom, že „co se v mládí naučíš, ve stáří jako když najdeš“ rozhodně neplatí absolutně, a spíše se zdá, že platí čím dál méně. Vidíme, že ani rady přísloví nebývají vždy moudré. Vždyť stejně tak platí, že co se v mládí naučíš, ve stáří ti buď není k ničemu, nebo ještě hůř, stane se to přítěží, koulí na noze, která ti překáží v cestě kupředu a která ti brání stát se požeňáním. Ale kdo z nás dokáže jako Abram všechno opustit, všechno pustit, co křečovitě svíráme v dlani jako rodinné stříbro, a vydat se za hlasem Boha, o němž je v bibli řečeno, že ho nikdo nikdy neviděl?

Modlitba: *Hospodine, zbav nás našich pout, všeho co nás drží při zemi a brání nám vzlétnout. Obrat' naši tvář k nebesům, ať vidíme nebesa otevřená a syny svých synů. Požehnej nám a jako Abrama nás učíš požehnáním. Amen.*

Přímlovná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, ke komu bychom šli, ty máš slova věčného života. A my jsme uvěřili a poznali, že ty jsi ten svatý Boží. Proto se k tobě modlíme a u tebe hledáme pomoc nejen pro sebe, ale i pro své bližní a pro tento svět, v němž žijeme. Modlíme se za své přátele, chraň je a opatruj. Modlíme se k tobě za své rodiny, za své příbuzné a blízké, buď s nimi a provázej je na každém kroku. Modlíme se za své nemocné, uzdrav je a potěš, dej jim naději a výhled do budoucnosti. Přimlouváme se u tebe za pomoc pro lidi malomyslné, kteří právě teď potřebují získat odvahu. Prosíme o moudrost pro ty, kteří se teď rozhodují k důležitému kroku. Modlíme se za ty, kteří jsou na pokraji síl a nevěří, že bude lépe. Ve svých modlitbách ti předkládáme celou tvou církev, aby se vždy držela tvého slova a věděla, co to znamená. Klademe před tebe své starosti o tento svět, o bezpečnost a mír. Máme na mysli především prosbu za ukončení války na Ukrajině, toužíme po tom, aby zlo, násilí a zabíjení bylo zastaveno. O tobě, Pane, víme, že jsi Král králů, že jsi postaven nad všechny mocnosti a panstva, že tobě jsou poddáni vládcové země. Je to naše víra. A tak tě prosíme, povstaň a učíš přítrž zlu a nenávisti. Dej svého Ducha lásky i tam, kde lidé trpí zlobou, nesnášenlivostí a neochotou odpustit. Pane Ježíši Kriste, ty jsi za nás položil život. Věříme, že tak velká moc lásky dovede spasit svět. Amen.*